

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

»OBRRTNI VESTNIK«

Izhaja tedensko in sicer vsako soboto ter stane:

polletno Din 40—
triletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani«, »Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru« in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le s navedbo vira.
Štev. pri poštni hranilnici podružnici v Ljubljani: 10.860.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 29. marca 1930.

Štev. 13.

Našim naročnikom!

Cenj. naročnike, ki še niso poravnali naročnino za l. 1929, naprošamo, da to čimprej store, sicer jim bomo

list ustavili. Obenem pa naprošamo cenj. naročnike, da poravnajo naročnino tudi za l. 1930.

J. R.:

Zavarovanje obrtnikov.

Nepotrebno je govoriti o utemeljenosti zahteve zavarovanja obrtnikov. Nujnost take zahteve leži na dlani in jo živo čutimo vsi. Saj so življenjski pogoji domala vsake obrtniške družine taki, da jih more nevarno ogroziti vsaka bolezen družinskega poglavarja, da ne govorimo o katastrofalnih posledicah, katere ima za vsako obrtniško družino invalidnost ali celo smrt očeta-obrtnika. — Dočim pa je vprašanje zavarovanja samostojnih obrtnikov v nekaterih državah že realizirano, je pri nas, kar se tiče zavarovanja obrtnikov, ostalo žal pri golih besedah.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je na svojem zadnjem obnem zboru sprejela soglasno resolucijo, v kateri se zahteva uvedba obveznega zavarovanja za primer bolezni, nesreče, onemoglosti in smrti. Nosilec tega zavarovanja naj bo posebna ustanova, naslonjena na Zvezo obrtnih zadrug.

Slovensko obrtništvo je s tem jasno začrtalo osnovne smernice za organizacijo svojega zavarovanja. Po tej zahtevi naj bo zavarovanje obvezno, to je: vsak obrtnik postane v momentu, ko dobi obrtni list, obenem tudi že član blagajne, ki je nosilka zavarovanja. Organizacija tega zavarovanja pa naj bo popolnoma neodvisna od vsake desedane zavarovalne organizacije. Važno je, da je zavarovanje obligatorno, ker bi bil sicer uspeh takega zavarovanja zelo dvomljiv. Saj vidimo, s kakimi težavami se borijo razna prostovoljna bolniška društva obrtnikov.

Nič manj važna in mogoče še važnejša kot obligatornost zavarovanja, je pa zahteva slovenskega obrtništva po samostojni in neodvisni organizaciji obrtniškega zavarovanja. S tem je organizirano slovensko obrtništvo jasno in odločno izreklo, da noče svojega zavarovanja v prav nikakem oziru vezati na obstoječe delavsko zavarovanje. To decidirano zahtevo slovenskega obrtništva moramo danes še enkrat in s prav posebnim povdarem podčrtati, ker se čujejo glasovi, ki v neorijentalnosti vprašanja ali pa iz gotovih namenov propagirajo idejo združitve obrtniškega zavarovanja z obstoječim delavskim zavarovanjem. Taka zahteva se nam zdi danes ne samo nepojmljiva, ampak odločno lahko trdimo, da je obrtniškim interesom celo skrajno škodljiva. Kdor se je še tako malo zanimal za delavsko zavarovanje in je imel le količkaj stika z

organizacijo tega zavarovanja, ta mora priznati, da nimamo obrtniki pri tem zavarovanju ničesar iskati. Ako ne prej, nas je morala v tem prepričanju utrditi gonja, ki se je vprizorila proti nam zadnje čase, odkar se pripravlja revizija delavskega zavarovanja. Vsak, še tako dobro mišljen predlog za izboljšanje tega zavarovanja, ki je prišel od naše strani, se je že načeloma zavrnil. Vsako našo, še tako utemeljeno akcijo se je napadalo z izrazi reakcionarstva in antisocijalnosti. »Dobičkarstvo, brezsrčnost in nekulturnost«, to so bili običajni odgovori in komentarji na vse naše predloge. Napadali nas niso samo delavski listi, ampak tudi meščanski listi, katerih predali so kolovodjem te gonje vedno na razpolago. Obrtništvo je mirno prenašalo vsa izzivanja in napade, toda znalo bo vsem tem »socijalnim« gospodom in vsem, ki so jim v tej gonji pomagali, zahvaliti se na dostojen način in ob pravem času. Po vsem tem, kar smo obrtniki doživeli z delavskim zavarovanjem v teku sedmih let in posebno v zadnjem času, ne more biti niti govora o kaki združitvi našega zavarovanja s tem zavarovanjem.

Sedaj plačujemo delodajalci za delavsko zavarovanje polovico vseh prispevkov, za nezgodno zavarovanje pa plačujemo sami celoten prispevek. — Ne glede na to se nam ni dovolilo nikdar niti najmanjšega vpliva na organizacijo zavarovanja. Pariteta je bila vedno le na papirju! Izkušeni z delavskim zavarovanjem imamo že dovolj, zato ne bomo nikdar sprejeli predloga, ki bi šel za tem, da se ustanovi z obstoječim delavskim zavarovanjem katerakoli skupnost. Obrtniki imamo svoj poseben položaj, imamo svoje posebne zahteve in potrebe, tako da se naše zavarovanje sploh ne da spraviti v sklad z obstoječim delavskim zavarovanjem. Predvsem pa želimo, da bomo smeli z vplačanimi prispevki gospodariti mi sami, ker bomo le tako imeli v rokah jamstvo, da se bodo ti prispevki uporabljali v skladu z našimi zahtevami in v namene našega zavarovanja. Mislimo, da je to naša sveta pravica in da se nam te pravice ne sme odrekati. Da smo prišli do tega, pa se imamo zahvaliti samo velikim »koncilijalnosti in naklonjenosti« gospode, merodajne pri delavskem zavarovanju, ki doslej o našem obrtniku ni hotela ničesar slišati!

Milko Krapež, podpredsednik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani:

Naš obrt in naraščaj.

(Poročilo na obnem zboru Z. O. Z.)

»Obrt ima za podlago zlata tla«, tako so rekli že naši predniki in prav so imeli. Obrtni stan je poleg trgovskega stanu najstarejši v zgodovini, vendar se pa nekdanji obrtnik s sedanjim ne more več primerjati. Ne

bom se oziral na stari vek, primerjal bom obrtnike koncem 18. stoletja. — Bil je to obrtnik starega kova, delaven, žilav. Poznal ni drugega, kot delo. Skromen v javnosti, vendar pa obče priljubljen, spoštovan in ugle-

den. Pripadal je po večini v meščansko družbo, saj je imel bodočnost in trda tla, kakor malokdo drugi in ponosen je bil na izrek svojih dedov: »Bog blagoslovi naše pošteno rokodelstvo«. Tak je bil obrtnik pred dobrim stoletjem. Ponosen nase, ponosen na svoje pošteno rokodelstvo, ki je imelo za podlago zlata tla.

Od tedaj je minilo stoletje, v katerem se je marsikaj spremenilo. Svetovni nazori so se spremenili, stari kovi so izginili in prišla je na površje mlajša generacija, ki se je morala prilagoditi modernejšim nazorom, predvsem moderni tehniki, ki je skoro dosegla svoj vrhunec.

Izginile so stare ročne delavnice »poštenega rokodelstva« in se umaknile velikim svetlim delavskim prostorom, v katerih nadomeščajo ročno delo številni stroji. Avtomobil je prevzel posle konjskih pripre, železnice pa delo prevoznikov in kočijažev. Tovarne so rastle iz tal, kakor gobe po dežju in njihovi izdelki po preplavili trgovske obrate. Obrtniki oblačilne, lesne, galanterijske in drugih strok so občutili mahoma ta preokret nad bodočnostjo. Divja, huda konkurenca se je pričela, ki ne odneha in vihra čimdalje naprej.

Tovariši! Ne sodite me pa po teh izvajanjih za starokopitneža, ali pa da sem nasprotnik modernega napredka. Primerjal sem le nekdanjega obrtnika z današnjim in to le v toliko, da ugotovimo zahtevek šolske in strokovne izobrazbe nekdanjega in današnjega obrtnika.

Tudi danes ima marsikatera obrt še zlata tla, vendar se pa dajo ta tla težje in z večjim trudom doseči, kakor nekdanj. Danes mora biti obrtnik vsestransko izobražen in strokovno tako izpopolnjen, da je kos današnjim razmeram, modernemu napredku in konkurenčnemu boju. Svoječasno je zadostovalo za obrtnika, da je bil le dober in priden, in zasigurana so mu bila zlata tla. Današnji duh modernega časa pa zahteva poleg strokovnega znanja tudi veliko duševne naobrazbe in jeklene volje.

Prvi predpogoj za današnji obstoj in napredek obrtnika pa je — dobra in močna organizacija. Organizacija je danes sila, brez katere je vsak napredek nemogoč. Žal moram pripoznati, da ve vsak sloj bolj ceniti potrebo po organizaciji, kakor pa mi obrtniki. Dijaki, invalidi, služkinje in drugi manjši sloji so uvideli potrebo do organizacije, dočim je še dovolj obrtnikov, ki se organizacije izogibajo rekoč, da je nepotrebna.

Tovariši, bodite prepričani: če bi ne bilo obrtnih zadrug, obrtnih zvez, zbornic in drugih takih korporacij, bi bil obrtnik še enkrat na slabšem, kakor pa je danes. Nasprotno pa, če bi bili prav vsi obrtniki složni in močno organizirani v obrtnih združenjih in le-te v močnih obrtnih zvezah, pa bi bili še enkrat na boljšem, kakor danes. Glas poedince se ne čuje in se presliši v bojnem metežu. Glasovi iz tisočih grl, pa gotovo najdejo svoj odmev. Ne smemo pa misliti, da smo s tem, če smo včlanjeni v kakšno združbo, že storili našo stanovsko dolžnost. Ne, nikakor! Delati moramo tudi dejansko po svojih močeh v prosoh našega stanu s tem, da se zanimamo za naš pokret, za združno delovanje, za naš tisk in sploh za našo organizacijo. Prijeti povsod, kjer smo potrebni,

podpirati akcije, udeleževati se zborovanj in predavanj in po možnosti tudi sodelovati. To zahteva naša stanovska zavest in naš obrtniški ponos.

Veliko obrtnikov je sodelovalo tam, kjer jih ni bilo treba, osobito pri politiki in strankarstvu. Kaj smo imeli od tega? Drugi dobiček, mi pa škodo! Namesto, da bi sodelovali v lastni organizaciji, so sodelovali v strankarskih organizacijah in pljuvali v lastno skledo. Naše nezgode smo si torej sami največ krivi. Uvideti moramo, da tako ne sme in ne more iti več dalje.

Imamo še veliko dela pred nami, ali bolje rečeno, pravo delo se bo šele pričelo. Vse pa bomo izvedli, če bomo napeli vse svoje moči, v skupnem delu za našo organizacijo in če bomo edini in solidarni.

Kakor so naši predniki prepustili svoja mesta nam mlajšim močem, tako bomo morali tudi mi prepustiti ta mesta našem naraščaju, ki naj bo vreden našega truda in naših tradicij.

Obrtnemu naraščaju moramo posvetiti največjo pažnjo in ne sme nam biti vseeno, kako se bo razvijala obrt za nami.

Tekom mojega 20-letnega delovanja kot zadrugi načelnik žal opažam pri pomočniških preizkušnjah vajencev vedno večjo strokovno nepopolnost in pomanjkljivost, tako v praktičnem, kakor v teoretičnem oziru. — Veliko vajencev ne ve niti imena važnih delov posameznih predmetov, ki so jih popravili ali novo izdelali. Na razna teoretična vprašanja odgovore zelo pomanjkljivo in površno, večkrat tudi popolnoma napačno, ali pa sploh ne vedo odgovora. Delo novoizdelanih in popravljenih predmetov je pa v marsikaterem primeru tako, da nikakor ne opravičuje strokovne znanosti rokodelskega pomočnika — četudi začetnika, ki se je učil 3 do 4 leta obrta. Iz tega se da jasno sklepati, da vajenci niso izrabili učne dobe, kakor bi to morali storiti, pri čemer je pa kolikor toliko kriv dotični mojster sam. Z ozirom na vajenceve razmere, revščino starišev itd. smo izpregledali marsikateri pogrešek, nepopolnost in pomanjkljivost, ker bi sicer morali vsaj eni tretjini vajencev podaljšati učno dobo ali pa jih po preteku določene dobe vnovič poklicati k preizkušnji. Odsihdob naj komisije za pomočniške preizkušnje strožje postavijo in zahtevajo od vsakega vajenca brez izjeme tisto strokovno znanje, katero mora vsak pomočnik-začetnik brezpogojno imeti in sicer iz sledečih razlogov:

1. s površno in nepopolno strokovno znanostjo je ogrožen naš obrt, ki je bil zlasti v Sloveniji vedno na višku in ker se od pomočnika, ki si tekom učne dobe ni prisvojil za začetnika najpotrebnejšega znanja, od njega tudi v bodoče tega ni pričakovati in

2. ker se z takim naraščajem najbolj podpira sušmarstvo, ki je pridnemu in dobro kvalificiranemu obrtniku največji trn v peti. Pomočnika, ki se od svojega obrta ni dovolj in le površno izučil, mojster kot delavca rabiti ne more in ga vsak delodajalec po nekaj dnevih preizkušnje odpusti. Ker pa mora končno vsak človek živeti, je potem tak pomočnik prisiljen, da seže po nedovoljenem sušmarstvu, kar je dotičnim naročnikom, še bolj pa upravičenim obrtnikom v veliko gmotno škodo. (Dalje prih.)

Šušmarstvo in obrt.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je dobila od podeželskega obrtnika zanimiv dopis, ki ga v naslednjem priobčujemo, ker dokazuje, da je res pravi prijatelj obrtnika in njegov najzvestejši zagovornik njegovo strokovno glasilo »Obrtni Vestnik«. Dopis se glasi:

Ker je »Domoljub« po kmetih, vsaj pri nas, precej razširjen, sem poslal v objavo članek približno takole sestavljen:

Kmet se zaveda, da ima svet in ga mora gmočno obdelovati, ako hoče, da mu bo dal poštenega kruha. Kmet tudi plačuje davke od svojega sveta; torej ima pravico, da na svojem svetu dela in sadi kar mu drago in ne pusti, da bi kdo drug hodil in gospodaril po njegovem svetu, še manj pa, da bi kmetu komu dovolil, da bi kar tje v en dan drugi razpolagal z njegovim imetjem in njegovim svetom.

Tudi mi obrtniki imamo njivo, na kateri si sadimo razne stvari, da se tako preživimo, četudi težko. Naša njiva je manjša kot kmetova, je pustja in negnojena zadosti. Zato ne moremo in ne smemo nikdar dovoliti, da bi šušmarji na njej sadili in sejali svoje umetnosti ter nam nazadnje jemali naše pridelke in naše slabe njive. Saj je bila silno draga, ko smo jo kupovali skozi več let. Šušmarstvo je mrčes na naši njivi, kateremu moramo nastaviti vse pasti, ki so na razpolago.

Mesto, da bi bili objavili moj članek, pa sem čital v »Domoljubu« tole: »Šušmarstvo in obrt. V zvezi z dopisom proti šušmarstvu, ki ga je »Domoljub« dobil nekje z dežele in ga priobčil v št. 10., smo prejeli nekaj novih dopisov, deloma v obrambo pravih prijavljenih obrtnikov, deloma v zagovor tistih najubožnejših kmetov, ki si še postrani zaslužijo kak krajcar s tem, da komu kaj napravijo. Ker obe strani zelo spretno zagovarjate vsaka svoje stališče in bi s tem nastal prepir, ki bi brez dvoma končno ostal nedolžen, smo vse nadaljne tozadevne dopise položili v predal.«

Tudi jaz sam imam »Domoljuba«. Toda zapomni si bom to. Tudi mi mali obrtniki po deželi smo večji del z malimi kmetijami. Zato pa se oprimiš svojega časopisa »Obrtnega Vestnika«, ki edini je za nas obrtnike ter nam stoji na strani.

Z obrtnim pozdravom!

J. L.

A. K.:

Na pragu nove krojaške sezije.

(Konec.)

Za overcoat.

Se dela kot do sedaj.

Za ulster.

Za potovanje, šport ali slabo vreme je najpraktičnejši ulster. Ulster mora biti prostoren in se običajno dela na tri pare gumbov in z ohlapnim zadnjim delom, kateri se šestokrat nekoliko zategne s 5 cm širokim dragonarjem, ki se zapenja na sredini.

Razparek zadaj je nekoliko daljši kot pri drugih površnikih. Ulster je dolg 112 cm.

Rob in šivi so navadno s strojem široko prišiti (štepani).

Za raglan.

Zadnji del je ohlapien in pade nekoliko zvonasto ter dobi šiv in razparek.

Raglan je enovrsten z gumbicami v podstavku.

Dela se široka fazona in širok vratnik.

Za dežni plašč.

Dežni plašč ima raglanovo obliko. Biti mora širok in prostoren. Plašč je enovrsten in ima gumbice v podstavku.

Zadaj se dela razparek s tremi gumbicami.

Dvovrsten plašč se dela z všitimi rokavi. Rokavi imajo srednji šiv, ki se mora ujemati s preloženim ramnim šivom.

Plašč dobi okrog pas in zadaj razparek.

Josip Steinman, strok. učitelj:

»Ago« - cvikanje.

(Nadaljevanje članka v št. 12. Obrtnega Vestnika.)

Tako privikani in z lepilom namažani rob se mora nekaj časa sušiti. Ko so cveki izravnani, se potolčejo in odstranijo eventualni robovi. Nato se prične raskanje po zgornjem usnju toliko na široko, kolikor ga je spodaj zapognjenega. Istočasno se mora zrasnati tudi podplat, nakar se oba dela namažeta z »Ago« A približno 2 cm na široko. To se pusti sušiti eno do dve uri; odvisno je tudi od blaga. V gornje ali spodnje usnje se mora »Ago« A dobro vsrkati.

Usnje za lepljenje čevljev ne sme biti prenapojeno z ekstraktom, ker bi sicer ne pustilo, da se »Ago« A vsrka. Če se ta dovolj ne vsrka, seveda tudi ne drži trdno. Usnje mora biti popolnoma suho. Namoči se šele takrat, ko se »Ago« A dobro vsrka v podplat. Podplati se tedaj pustijo toliko časa namočeni, da postanejo vlažnejši. — Nato se namažeta oba namažena dela z »Ago« B. »Ago« B torej razredči »Ago« A in ko je dovolj razredčeno se dasta oba dela skupaj (podplat na gornje usnje) in hitro v stiskalni stroj. V tem momentu se rada napravi ta pogrška, da je »Ago« A postal že zopet suh. Razumljivo je, da v tem slučaju ne moremo zahtevati, da se dobro sprime, ako ne delamo pravilno.

V pojasnilo, kaj je pravzaprav »Ago« A, naj omenim, da tako imenujemo celuloid, »Ago« B pa aceton. Toraj A je vzdržna snov, B pa razredčilna. Zato bi skoraj ne bilo pravilno govoriti o izvrševanju lepljenja čevljev, temveč bi bilo pravilnejše, ako govorimo o načinu kitanja ali kemičnem vezalnem odnosu sprejemalnem sestavnem procesu. Kemični vezalni proces se izvrši samostojno po primerni predpripravi materiala (čistosti) in se tudi umetno ne da pospešiti.

Tako bi se po načinu »Ago« začeli in dokončali luksuzni ali moški čevlji.

Nekaj o najlažji kovini.

Često se domneva, da je solidnost, trdnost in moč vedno odvisna od teže, t. j. čim solidnejša itd., tem težja mora biti stvar. To načelo je do zadnjega časa veljalo in so se celo najuglednejši industrijski in tehniški krogi ravnali po njem. Toda napredek tehnike je tudi to načelo postavil na glavo. Ford, kralj avtomobilov, sam pripoveduje, da je misel o važnosti lahkote imela glavno zaslugo, da je dosegel uspeh s svojim prvim standardvozom. Avto in aeoroplan sta bila, ki sta misli o lahkoti pripomogla v industriji do veljave.

V novejšem času se uveljavlja poleg aluminija kot lahka kovina vedno bolj magnezij in njegove legure (zmesi), ki jih označujejo pod skupnim imenom »elektrometal«. Kakor večina čistih metalov (kovin), tako se tudi čisti magnezij ne more dosti uporabljati za industrijske namene. Tem več pa so se začele uporabljati magnezijeve legure, ki so se pojavile prvič v upravnem stanju leta 1909 na razstavi v Frankfurtu o. M. Po vojni, ki je napredek tehnike v mnogem jako ovirala, se je pristopilo zopet k delu, tako da imamo danes celo vrsto magnezijevih legur, ki se dajo uporabljati za razne industrijske namene ter imajo še veliko bodočnost radi svoje lahkote.

Magnezijeve legure so za okroglo 40% lažje kot aluminij sam. Seveda ni samo lahkota ono svojstvo, ki dobiva aluminiju tržišča. Njegove legure dajejo tudi gosto litino, se dajo valjati, stiskati, vleči in lahko obdelovati. Kot take so uporabne za najraznovrstnejše svrhe v industriji, osobito ondi, kjer igra veliko važnost lahkota izdelka. Ker imamo v kovinskih obrtnih čisto posla z uporabo lahkkih kovin in bo z napredkom tehnike to vedno pogostejše, je treba, da se naši kovinarji seznanijo vsaj na splošno s temi materiali.

10 pravil za krojačice!

1. Likaj vsak šiv sproti, a pazi, da ne razvlečeš blaga!
2. Vzemi natančno mero! S tem prihraniš mnogo nepotrebnega popraviljanja.
3. Če navdarjaš dva dela skupaj, imej blago položeno na mizi ne pa na kolenih!
4. Za navdarjanje rabi navdarek, ne pa sukanec.
5. Pazi pri črtastem blagu na smer žrt!
6. Svilo likaj vedno čez svilen papir!
7. Krepdešin in druge svile ne spenjaj z bučkami, temveč s šivankami!
8. Rokave vedno nadrži, da ne vlečejo!
9. Spodnji rob pri krilu zašij na roko, ne na stroj!
10. Pri šivanju šedi ravno!

M. R.

I. Mihelič star.

O elektrifikaciji Dravske banovine.

(Nadaljevanje.)

V letu so se zgradile naslednje štiri elektrarne:

1. Mestno električno podjetje v Ljutomeru, ki je zgradilo svojo elektrarno z enim strojem delazmožnosti 50 KW, z drugim pa kot rezervo z 48 KW. Tok je vrtilni in ga oddaja podjetje mestu Ljutomer. Konsumentov šteje 176, instaliranih žarnic pa je približno 1350. S tem obratom je delala elektrarna do 8. februarja 1927. Od tega dne dalje pa dobiva Ljutomersko mestno električno podjetje električni tok od falske elektrarne. Na svojem omrežju ima sedaj 2 transformatorja po 75 KW. Visoka napetost falske elektrarne v Ljutomeru znaša 35.000 voltov, ki pa se transformira na 380/220 voltov. Celokupna poraba toka v letu 1929 je znašala 93.000 KW.

2. G. Franc Lahovnik, lesni trgovec v Prevaljah, je zgradil elektrarno, ki ima turbinski pogon 106 konjskih sil in za rezervo Dieslov motor s 35 konjskimi silami. Tok je vrtilni, napetost 3000/190/110 voltov. Oddaja se za kraja Prevalje in Guštanj. Število odjemalcev toka znaša 240, žarnic pa je instaliranih približno 1800.

3. G. ing. Pahernik je zgradil v Vuhredu ob Dravi elektrarno, koje delazmožnost znaša 65 KW. Napetost vrtilnega toka je 110 voltov. Električni tok oddaja za Vuhred in Vuzenico ter ima 150 konzumentov in okroglo 1800 instaliranih žarnic.

4. Četrta elektrarna pa se je zgradila istega leta v Ribnici na Dolenjskem. Zgradil jo je ključavničarski mojster g. Oražem na Dieslov motorški pogon. Dynamo stroj je imel 20 konjskih sil, poleg dynamo-motorja je imel tudi akumulatorsko baterijo. — Oddajal je svoj tok trgu Ribnici. Med svetovno vojno je moral vsled pomanjkanja nafte svoj obrat ustaviti. Obrat je stal do prevrata. Leta 1919 je kupila od g. Oražma družba Peterlin in tovariši električno omrežje in akumulatorsko baterijo, katero je prenesla v svoje tovarniške prostore. Akumulatorje je nanovo preuredila in začela začetkom leta 1920 zopet oddajati iz svojih tovarnih električni tok za trg Ribnico. Istega leta spomladi je dobila njen tok tudi Gorenja vas pri Ribnici. V tovarni stojita 2 dynamo-stroja po 40 konjskih sil. — Konsumentov je okroglo 200, instaliranih žarnic pa približno 3000 poleg nekaj motorjev za industrijske svrhe. Naslov podjetja se je v poslednjem času spremenil na »Klun in tovariša«.

(Nadaljevanje prihodniti.)

UVOZ ČEVLJEV.

Naš uvoz čevljev znaša letno okrog 250.000 parov ali 155.000 kg, v vrednosti ca. Din 45 milijonov, dočim se ceni vsakoletna potreba v celi državi na 8 milijonov parov; od leta 1925 do 1929 je vrednost uvoza padala od 76-6 na 62, 57-3, 50-6 in lani na 45-1 milijona dinarjev.

Kaj je novega

Borzne poročilo: Tuje valute so stale v prošlem tednu v dinarjih povprečno: Berlin (marka) 13-52, Budimpešta (pengö) 9-88, Curih (švic. frank) 10-96, Dunaj (avstrijski šiling) 7-98, London (žfunt) 275-49, Newyork (dolar) 56-48, Pariz (franc. frank) 2-22, Praga (čehoslov. krona) 1-68 in Trst (lira) 2-96.

Zbornica TOI v Velikem Bečkereku (Banat) praznuje v nedeljo dne 30. t. m. desetletnico svojega obstoja.

Josip Ambrožič, znani ugledni obrtniški vodja Gorenjske, je praznoval prošli teden svoje 50-letnico.

Ciranski dohodki v prošlem letu so znašali skupno Din 1518 milijonov, od česar odpade na ljubljansko carinarnico 153 milj. Din, na mariborsko pa 138 milj. Din, uvoženo blago je bilo obremenjeno na 19-8% njegove vrednosti.

Priključitev ljubljanske elektrarne velenjski elektrarni se namerava izvršiti na inicijativo bana g. ing. Serneca ter je ljubljanski občinski svet v svoji zadnji seji načelno sklenil, da se sklene pogodba.

Srbski obrtniki so pod vodstvom g. Stojanovića posetili na desetdnevni ekskurziji Prago, praški velesejem, Plzen, Pardubice, Brno in Bratislavo ter so si v spremstvu delegatov čeških zbornice ogledali tamošnje obrtniške ustanove.

Obsežno zasnovan gostilničarski tečaj s predavanji in poukom o serviranju, kletarstvu itd. se je vršil prejšnji teden v Kamniku ter je jako lepo uspel, osobito radi velikega obiska interesentov.

Madžari zavlačujejo in ovirajo potek pogajanj za ureditev sporov med Madžarsko in državami Male antante, ki se vrše na podlagi zaključkov haške pogodbe glede agrarne reforme in odškodnine za razlastitve.

Kriza v nemški vladi preti izbruhom radi odpora nekaterih desničarskih strank proti finančnim reformam.

Radi bombnih atentatov bolgarskih komitov na jugoslovanskem ozemlju je vsled intervencije Jugoslavije in veselil bolgarska vlada ukrenila ostre mere proti »makedonstvujočim« ter je vsled tega upati, da se bo striktno izvajal sklenjeni sporazum med obema državama.

Londona razročitvena konferenca, ki je po več tedenskih pogajanjih in debatah dokazala, da na razoroževanje še dolgo ne smemo upati, skuša sedaj doseči vsaj nekako oboroževalno premirje.

Na ženevski konferenci o carinskem premirju se ni mogel doseči sporazum med vsemi državami in je med drugimi tudi Jugoslavija za enkrat odklonila svoj pristanek.

Vzdrževanje bolnic po novem zakonu o bolnicah spada deloma tudi v dolžnost večjih občin, ki bodo morale v ta namen prispevati letno znatne zneske, kar se bo seveda čutilo pri dekladah.

Produkcija premoga v Sloveniji v januarju je zopet dosegla rekord, ker je znašala 208.000 ton, delavcev pa je bilo v tem mesecu zaposlenih 10 tisoč 761.

Konec večletne carinske vojne med Nemčijo in Poljske je napravila medsebojna likvidacijska in trgovinska pogodba, ki sta bili podpisani, odnosno uzakonjeni pred kratkim.

Most med Beogradom in Zemunom se začne v kratkem graditi, ker se je začelo te dni sondiranje terena, tokom spomladi pa se razpiše licitacija del.

Blagovni promet sušaške luke je lani znašal na uvozu in izvozu skupno 694.000 ton in se je torej povečal napram letu 1926 za 423.000 ton ali 156%.

Za gerenta Mestne hranilnice v Kočevju je bil imenovan finančni nadsvetnik v pokoju g. dr. Maks Kostanjevec.

Načrt zakona o tehniških, obrtnih strokovnih šolah je izdelalo ministvo za trgovino in industrijo ter ga poslalo v izjavo gospodarskim zbornicam in strkovnim šolam.

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)

d. z. o. z.

Centrala v Ljubljani * Lastnik Franjo Medić
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olupanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarstvo stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežb

Iz organizacij

Kolektivna zadruga obrtnikov v Radečah je imela 19. t. m. svoj redni letni občni zbor, ki je bil prav častno obiskan. Na žalost moramo pripomniti, da se okoličanski obrtniki vzgledneje zavedajo svoje dolžnosti. Sklenilo se je tudi, da se poviša kazen od 5 Din na 50 Din, ako se kak član ne udeleži občnega zbora. Še posebno pa je pozdraviti sklep, da zadruga pristopi k naši matici, Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Le v slogi je moč! Nadalje se je tudi sklenilo, da se priredi knjigovodski tečaj, ki bo velike važnosti in koristi za naše obrtnike. Prijavilo se je na koncu še osem naročnikov na „Obrtni Vestnik“. Upamo, da bo prihodnji občni zbor pokazal še vse večje zanimanje obrtnikov iz Radeč in okolice, kar bi bilo v interesu našega stanu iskreno želiti. — Obrtnik iz Radeč.

Občni zbor Zadruga rokodelskih in dopuščenih obrtov v Ložu se je vršil dne 16. marca 1930 v gostilni pri Kajfežu v Starem trgu. Zborovanja se je udeležilo 20 članov in tajnik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani kot njen zastopnik. Zdrugi načelnik g. Vinčko Martinek odpravi ob 15. uri zborovanje, pozdravi zvezinega delegata in zborovalce ter poda načelstveno poročilo, ki se vzame na znanje. Zvezin tajnik je v obširnem govoru obrazložil pomen obrtniške organizacije, razpravljajal o obrtniškem vprašanju in o vzgoji obrtnega naraščaja. Dalje je navajal vzroke vedno se razširjajočega šušmarstva in pripomočke, kako bi se le-to omejilo in poročal o novem obrtnem redu in o obligatornem socialnem zavarovanju obrtnika in o stanovskem in strokovnem tisku. — G. načelnik Martinek poda blagajniško poročilo, ki se je vzelo na znanje. Zdrugi doklada za leto 1930 se je določila za člana po Din 35—. Zdruga je sprejela soglasno predlog in pristopila kot članica k Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Soglasno je bila sprejeta tudi resolucija za uvedbo obligatornega zavarovanja obrtnikov za slučaj bolezni, nesreče, onemoglosti, starosti in smrti. Pri slučajnostih se je vnela živahna debata o pobujanju šušmarstva ter določitev preizkuševalnih del pri pomagalskih preizkušnjah. Sklenilo se je tudi, da se bo prihodnje leto naložila vsakemu članu, ki se občnega zbora brez tehtnega vzroka ne bo udeležil, redovna globa. Sledile so še druge važne zadeve in nasveti, nakar je načelnik g. Martinek zaključil občni zbor ob 17. uri.

Čevljarska obrtna zadruga v Brežicah je imela dne 23. februarja t. l. svoj 7. redni občni zbor v dvorani gostilne Držič v Brežicah z običajnimi poročili funkcionarjev ter razpravo o novem preizkusnem redu za pomočniške preizkušnje. Na občnem zboru, kateremu je predsedoval g. Jos. Gregl, je bilo navzočih 48 članov, kar dokazuje veliko zanimanje članov za zadrugne in stanovske stvari. Zbor je posetil tudi načelnik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani g. Josip Rebek in zastopnik kroške zadruge g. Bizjak. Iz tajniškega poročila je razvidno, da je štela zadruga koncem leta 61 članov, 63 pomočnikov in 35 vajencev. Poročilo o delovanju zadruge je podal g. načelnik Gregl. Delovanje zadruge je bilo v preteklem letu jako živahno in je imel odbor in načelstvo polne roke dela. Omeniti je akcije proti šušmarjem, delo na novem preizkusnem redu za pomočniške preizkušnje, na predlogih za revizijo zakona o inspekciji dela, o zaščiti in o zavarovanju delavcev, o

leksnem, davčnem in o novem enotnem obrtnem zakonu ter o splošnem in obligatornem zavarovanju obrtnikov. Člani so v preteklem letu posvečali šušmarjem vse premalo pozornosti, ker je bilo zadrugi v ovadbo predlaganih le 14 slučajev, dasi šušmarstvo bujno cvete v zadrugnem okolišu. — Pripravlja se razstava mojstrskih, pomočniških in vajenskih izdelkov v Binkošti v Narodnem domu v Brežicah. — Po obširni in temeljiti debati se sklene, da se v kritje izdatkov za zadrugno pisarno, naročnino „Obrtnega Vestnika“ za vse članice in zvezno doklado določi za leto 1930 doklada Din 65—, plačljiva v dveh obrokih. — V debato o drugih važnih stanovskih vprašanjih so posegli gg. Martin Melan, Čater, Pšeničnik, Petrič, Gornovšek, Živič, Rebek in Bizjak, nakar je načelnik g. Gregl zaključil ta lepi zbor naših posavskih čevljarskih obrtnikov. — (Opomba uredništva: Iz tega poročila smo izpustili nekatere važne stvari, ki se tičejo zadruge, odnosno brežiških čevljarstev, pomočnikov in vajencev. O teh stvareh bomo radi poročali ob drugi priliki. Prosimo načelstvo zadruge, naj nam o teh stvareh na kratko še večkrat poroča, da bodo člani poučeni iz „Obrtnega Vestnika“ kot svojega glasila.)

Počastitev veteranov krojaške stroke v Mariboru.

Mariborska krojaška zadruga je 16. marca izvršila na posebno svečan način svojo letno zborovanje, kakor še nikdar doslej, čeprav ima zadruga za seboj že 44 let dela.

V zadrugi so včlanjeni krojači, šivilje, pletilje, modistinje in rokavičarji, vseh skupaj 213. 130 članov in članice se je zbralo v veliki dvorani Gambinove restavracije na zborovanje, kateremu je predsedoval že večletni zadrugni načelnik Kosa Anton, in kateremu sta prisostvovala tudi magistratni svetnik Redošek in obrtno-zadrugni inspektor Založnik. Iz oficijelnih poročil posnemamo, da zadruga pridno deluje, da je tudi članica zadrugne zveze in da razpolaga danes s premoženjem Din 21.936-55, katero je naraslo iz zneska K 1.332-05, ki je bil v blagajni, ko je s 1. januarjem 1920 prevzel zadrugo sedanji načelnik. Poleg tega premoženja so zadrugni člani tekom let s prostovoljnimi prispevki zbrali lep znesek Din 9679-30 kot sklad za onemogle člane. Tudi na tem občnem zboru je gospa Kiclerjeva iz prostovoljnih prispevkov nabrala za revno krojaško vdovo znesek 800 Din. Da je v zadrugi še mnogo nekdanjega smisla za vzajemno pomoč, o tem priča obstoj posebnega bolniškega podpornega društva za mojstre, ki dobivajo iz tega sklada v slučaju obolenja poleg brezplačne zdravniške oskrbe tudi še denarne prispevke. Zadruga razun tega od nekdaj podpira polujoče brezposelne pomočnike, ki pridejo iz večje oddaljenosti, najmanj 50 km, in niso še preko 3 mesece brez posla; ta podpora se je na občnem zboru zvišala od dosedanjih 20 na 30 Din.

Občni zbor je splošno zelo hvalil poslovanje dosedanjega načelstva in svojo hvaležnost načelniku g. Antonu Kosar in podnačelniku gosp. Mihajlu Lešniku med viharim aplavzom izkazal na ta način, da je oba z ogromno večino ponovno izvolil na dosedanja mesta.

Tekom zborovanja je podnačelnik g. Lešnik občni zbor iznenadil s prav lepim nagovorom na tri veterane mariborskega krojaštva, ki posedujejo

obratno pravico že preko 40 let. To so: gospa Keler Marija, samostojna obrtnica 43 let, svojedobno v Mariboru znana tvrdka, ki je izdelovala oblačila v najboljših mariborskih krogih; pa tudi danes — vkljub starosti 72 let še nima volje opustiti obrta; g. Kosar Anton, zadrugni načelnik, ki je istaklo samostojen že od leta 1887 in član zadruge že preko 40 let, od prvega naprejšnjega načelnika, in ki poseduje kljub svojim 72 letom še eno najznamenitejših krojaških mariborskih delavnic in g. Lepej Franc, star 68 let in samostojen istaklo že nad 40 let. Vsi trije slavljenci so prejeli od zadruge lepo izdelane častne diplome, gospa Kelerjeva tudi lep spominski buket, a gospod Kosar še posebej okrasno ploščo z lovorjevo vejico in primernim napisom, katero mu je poklonilo načelstvo za nad desetletno vodstvo zadruge. Ob burnem pritrjevanju je občni zbor odobril predlog g. Lešnika, da se g. Kosar izvoli za častnega predsednika zadruge.

Slavljencem so stanovski tovariši in tovarišice priredili večer manifestacijski sestanek, na katerem so bili deležni vsestranske največje pozornosti in kjer se je izrekla cela vrsta napitnic na njihov naslov. Udeležba na tem sestanku, ki ga je aranžiral zadrugni podnačelnik, je bila zelo častna in je pričala o ljubezni in spoštovanju, ki ga krojaška in šiviljska stroka goji za ljubitelje svojega stanu. Mnogobrojnim čestitkam, ki so slavljencem bile ta večer izrečene, se pridružujemo tudi mi z željo, da bi jim bilo še dolga leta usojeno uživati sadove svojega marljivega dela.

Razno.

Potrdila o plačnem davku. Finančni minister je odredil, da veljajo še nadalje predpisi, po katerih morajo davčni obvezanci, kadar predložijo potrdilo o plačanih davkih, tekom prve polovice četrtletja dokazati, da so plačali davke za predhodno četrtletje in kadar predložijo potrdilo v drugi polovici četrtletja, da so plačali davke za tekoče četrtletje.

Za X. jubilejni velesojem v Ljubljani, ki se vrši od 20. maja do 9. junija je uprava velesojima izdala propekte v slovenskem, srbo-hrvatskem, francoskem, nemškem, angleškem in italijanskem jeziku. Posebno v inozemstvu so te propagandne brošure vzbudile veliko pozornost, tako po svoji vsebini kot po lični zunanji opremljeni. Poleg propagande za velesojem vrše te inozemstvu namenjene brošure tudi v tujsko-prometnem oziru važno nalogo. Ob velesojmu samem izda uprava v lastni založbi še spominski spis „Ljubljanski velesojem ob desetletnici“, ki bo v lepih besedah in slikah prikazal zgodovinski razvoj in pomen te ustanove. Spominski spis bo obsegal približno 64 strani redakcijskega dela z zanimivimi članki naših najboljših gospodarskih strokovnjakov. Preko 70 slik bo dičilo to knjigo. Del spisa bo prikazal tudi razvoj in stanje onih domačih podjetij, ki se za to zanimajo. Tozadevno se je obrniti na upravo velesojima. — Knjiga izide v visoki nakladi. Oficijelni katalog letošnjega jubilejnega velesojima pa izide neodvisno od gori omenjenega spominskega spisa, na dan otvoritve v samozaložbi tvrdke Aloma Company v Ljubljani.

Holandci obiščejo Ljubljano. Z ozrom na desetletnico mednarodnega velesojima v Ljubljani od 29. maja do 9. junija prirede Holandci izlet v Jugoslavijo, katere lepota in privlačnost jim še ni dovolj znana. Udeležence te

ekskurzije sprejemejo v Ljubljani krajevne oblasti, imeli pa bodo tudi priliko spoznati vodilne osebnosti iz industrijskih, bančnih in trgovskih krogov. Ekskurzijo organizira naš generalni konzulat v Rotterdamu.

Šumarsko-lovska razstava. Permanentna pisarna za prireditve državne šumarske in lovske razstave v Ljubljani, ki se vrši od 31. avgusta do 15. septembra v okrilju jesenske prireditve Ljubljanskega velesojima, se nahaja na Ljubljanskem velesojmu, kjer je strankam na razpolago tudi predsednik razstavnega odbora g. dvorni svetnik ing. Rustia, predsednik lovskega razstavnega odbora višji inspektor dr. Bevk in tajnik odbora g. Vladimir Kapus.

Letalska zveza Dunaj—Solun preko Jugoslavije bo šla čez Gradec—Zagreb—Beograd in Skoplje ter bo odpravljena 31. marca t. l.

Prvi proračun Dravske banovine znaša nad 136 milj. Din ter predvideva 40-odstotno doklado na državne neposredne davke, kar bo pri izpremenjeni pridobitni (obrnemu davku) pomenilo predvidoma precejšnjo obremenitev obrta.

Angleški konzulat v Zagrebu sprejema prijave naših uvoznih tvrdk, koje žele stopiti v trgovske odnose z angleškimi tovarnarji in izvozniki.

Carinsko ekspozituro dobi Bled za dobo od 1. aprila do 1. novembra t. l., s čemer bo ustrezno v znatni meri tujskemu prometu.

Avtomobilске ceste nameravajo začeti graditi v naši državi ter s tem omogočiti, da se dvigne tujski promet.

Državni dohodki v zadnjem četrtletju so znašali 3566 milijonov dinarjev ter so s tem prekoračili dohodke istega četrtletja leta 1928 za 613 milijonov dinarjev.

Dobave.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 3. aprila t. l. ponudbe glede dobave 12 komadov Minimax-aparatur. — Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede dobave 2000 komadov trioglatih pil. — Direkcija državnega rudnika Bukinje sprejema do 11. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1 elektromotorja. — Pri Komandi mornarice v Zemunu se bode vršila naslednja ofertalna licitacija dne 15. aprila t. l. glede dobave 13.000 komadov letnih in zimskih maj in 10.000 parov bombažnih nogavic. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesantom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Zgradba Astronomskega observatorija v Beogradu. Dne 24. aprila se bo vršila v Računsko-ekonomskem odelenu Ministrstva Gradjevin, Masarykova ulica št. 2, prva ofertalna licitacija za zgradbo astronomskega observatorija v Beogradu. Proračunska vsota za prvi del dela je 4.587.280-31 dinarjev. Kavgija v iznosu 280.000 Din za naše državljane se polaga pri blagajni Ministrstva Gradjevin na dan licitacije najdalje do 10. ure po prepisih člana 88 Zakona o državnem računovodstvu, odtrobnosti podatki so pri Zbornici za TOI v Ljubljani.)

Dobava kruha. Vršile se bodo naslednje javne ustmene licitacije glede dobave kruha v času od 1. aprila do 30. septembra 1930: Dne 28. marca t. l. pri Komandi vojnega okruga v Vraždinu; dne 29. marca t. l. pri Komandi mesta v Murski Soboti in pri Komandi mesta na Sušaku. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri navedenih komandah.)

Redni občni zbor Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani.

(To poročilo priobčujemo na izrecno željo Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani kljub obširnosti v celoti, ker je zadruga pripravljena nositi s tem zvezane posebne stroške. Uredništvo.)

Dne 17. februarja 1930 se je vršil v Ljubljani v dvorani Delavske zbornice redni občni zbor Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani.

Ob ¾ na 3. uro popoldne odprli tovariši načelnik Ivan Dorčec občni zbor, konstatira sklepčnost, pozdravi zborovalce, katerih je bilo navzočih 77, omeni, da se je udeležbe oprostilo 66 članov, neopravičeno pa jih je izostalo 26. Dalje pozdravi prisotnega zastopnika obrtnih oblasti g. Čehuna, zastopnika kr. banske uprave in zadrugskega inštruktorja g. dr. Šinka ter zastopnika Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani g. Igliča. Nato se na njegov poziv prisotni dvignejo v znak sožalja in počaste s tem spomin v prošlem letu umrlih članov in sicer Rebernika Henrika iz Krškega, Kodolja Leopolda iz Mokronoga in Matkovič Marije iz Ljubljane. Za zapisničarja imenuje tov. Martina Hodaliča, za overovatelja zapisnika pa tov. Antona Blažiča in Lisa Dragotina ter naznani naslednji dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo o zadrugslem delovanju.
4. Poročilo blagajnika.
5. Poročilo računskih preglednikov.
6. Določitev doklade Zvezi obrtnih zadrug.
7. Proračun in določitev zadrugske doklade za leto 1930.
8. Določitev termina za plačilo zadrugske doklade.
9. Nadomestne volitve (1 odbornika in 1 namestnika).
10. Raznolost.

K 2. točki dnevnega reda: Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora predlaga načelnik, da se z ozirom na to, ker je vsak član prejel tiskan zapisnik, to opusti, a se ga odobri. Soglasno sprejeto. Takoj nato je podal besedo zadrugslemu tajniku tov. Albinu Sinkovcu, ki je podal k 3. točki dnevnega reda naslednje poročilo:

Ugledni zbor!

Sedem let že vstrajam na mestu zadrugskega tajnika in me je s tem že sedmič doletela prijetna dolžnost, da Vam zamorem podati poročilo o zadrugslem delovanju preteklega leta.

Verjemite mi, da bi mi bilo v največje veselje, ako bi zamogel poročati o samih uspehih v dobrobit celokupnega članstva. Na žalost pa moram konstatirati, da je opažati med članstvom z vsakim letom večje nezadovoljstvo. Izvor tega si ne zna pravilno tolmačiti in končno zvrča vso krivdo svojega neuspeha na zadrugskega načelnika, češ da je ono krivo, da obrt ne procvita več tako kot nekdanj.

Ker pa sem član sedanjega načelnstva, si štejem v dolž-

nost, da skušam v kratkem pojasniti pravi vzrok onega nezadovoljstva, katerega naj bi bil kriv odbor.

Ako pogledamo zapisnik občnega zbora iz leta 1923, t. j. pred sedmimi leti, bomo videli, da je štela zadruga le 101 člana in to v istem okolju kot danes ter 60 pomočnikov in pomočnic in 58 vajencev in vajenk, tako da je takrat zaposloval vsak drugi mojster povprečno po enega pomočnika in enega vajenca. To so številke, iz katerih bi se dalo marsikaj sklepati.

Ako pogledamo danes, t. j. koncem preteklega leta, šteje zadruga 170 članov, torej se je število članstva pomnožilo za 69. Prav tako se je pomnožilo število pomočnikov in pomočnic od 60 na 186 ter število vajencev in vajenk od 58 na 308, tako da znaša celokupno število mojstrov in pomožnih osebja danes 664, leta 1923 pa je znašalo skupno število le 212. Število brivstva se je torej v sedmih letih več kot potrojilo. Ali pa so se v teh sedmih letih potrojili tudi naši odjemalci? Mislim, da ne.

Ce se zamislimo v te številke, nam mora biti takoj jasno, kje je iskati vzrok našega nezadovoljstva in kdo je temu kriv. Priznajmo si, da mi sami.

Človeku ni dobro samemu biti. Mi se tega le predobro zavedamo. Pomočnik pride predrag. Ne zaslužim toliko, da bi ga mogel zaposlovati. Zato si vzamem vajenca, ki so cenejši, pa ne enega, pač pa dva, tri in tako si nezavedno vzgajamo konkurenco in s tem sebi manjšamo zaslužek. Tu tiči torej ono nezadovoljstvo, katerega krivdo naj bi prevzelo sedanje načelnstvo.

Lahko bi navedel še več sličnih primerov, a ker je že ta dovolj tehten in vreden razmišljanja, bom prišel takoj z nadaljnim poročilom.

Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani je štela koncem upravnega leta 1929 170 članov in članic s 169 odprtimi poslovalnicami. Poleg glavnih poslovalnic vodi 34 članov še podružnice, tako da je bilo preteklo leto odprtih 203 poslovalnice. Vsi ti člani zaposlujejo 151 pomočnikov, 35 pomočnic, 255 vajencev in 53 vajenk, torej skupaj 494 pomožnih moči.

Spremembe v članskem stanju so bile sledeče:

Nanovo je priglasiło obrt 19 članov, in sicer: 1. Kavčič Edvard v Ljubljani, Tržaška cesta; 2. Škof Miroslav v Rožni dolini; 3. Kralj Stjepan v Ljubljani, Dunajska c. 58; 4. Gorupce Josip v Ljubljani, Dunajska cesta 31; 5. Depoli Karol v Kranju; 6. Martulaš Marjan v Rožni dolini; 7. Blažič Anton v Ljubljani, Pred Skofijo; 8. Zorič Ivan v Mostah; 9. Piskač Matija v Smartnem pri Litiji; 10. Pantar Ivan v St. Vidu nad Ljubljano; 11. Pintar Ernest na Selu, občina Moste; 12. Kelšin Stanko na Selu, občina Moste; 13. Herbst Jožef v Kočevju; 14. Kelšin Stanko v Ljubljani, Florijanska ulica; 15. Plavec Drago v Trbovljah; 16. Meke Franc v

Kranju, 17. Zrimšek Rudolf v Litiji; 18. Dorčec Mato v Kranjski gori; in 19. Thellian Karol v Zagorju o. S.

Obrt je premestilo 15 članov in sicer: 1. Mrnuh Josip iz Podkrajca št. 24 pri Zagorju na Loke št. 16, občina Aržiše; 2. Srdar Alojzija iz Kamnika, Majstrova ulica 3 v isto ulico št. 19; 3. Jurman Rudolf iz Ljubljane, Dunajska cesta 58 v Ljubljano, Miklošičeva cesta 20; 4. Langus Jakob iz Ljubljane, Tržaška cesta v Bohinjsko Bistrico 105; 5. Ferlič Avgust iz Novega Udmata v Ljubljano, Zaloška c. 17; 6. Hutter Josip iz Kočevja št. 157 v Kočevje, Kopališka ulica 158; 7. Hribar Jernej iz Medvod št. 4 v Medvode št. 32; 8. Škof Miroslav iz Rožne doline na Glince, Tržaška cesta 12; 9. Lisec Dragotin iz Hrastnika št. 6 v Hrastnik št. 172; 10. Mekine Pavel iz Bleda, Rečica 92 v Ljubljano, Bežigrad; 11. Kavčič Edvard iz Ljubljane, Tržaška cesta v Zgornjo Siško, Celovška cesta 10; Mekine Pavel iz Ljubljane, Bežigrad v Ljubljano, Staničeva ulica 2; 13. Kunšič Ivan iz Bleda, hotel Troha na Bled, Rečica 92; 14. Videmšek Josip iz Mengša v Ljubljano, Dolenjska cesta 12; in 15. Planička Ferdinand, Zgornja Siška št. 14 v Zgornjo Siško št. 189.

Obrt je opustilo 9 članov in sicer: 1. Germšek Marija v Kamniku (ni dobila obrtnega lista); 2. Djukič Josip v Radečah (ni dobil obrtnega lista); 3. Matkovič Marija (obrt nadaljuje Blažič Anton); 4. Bulajič Dobren na Bledu; 5. Kelšin Stanko na Selu, Moste (obrt nadaljuje Pintar Ernest); 6. Miletič Josip v Ljubljani, Florijanska ulica (obrt nadaljuje Kelšin Stanko); 7. Herbst Franc v Kočevju (obrt nadaljuje sin Herbst Josip); 8. Ferlič Avgust v Ljubljani, Zaloška cesta (obrt nadaljuje Rožič Franc — kot podružnico); in 9. Plavec Drago v Trbovljah (ni dobil obrtnega lista).

Podružnice je priglasiło 28 članov in sicer: 1. Kovačević Ignac v Ljubljani, Tržaška cesta 28; 2. Mrnuh Josip v Zagorju 120; 3. Matkovič Maks v Gornji Straži, občina Prečna; 4. Srdar Alojzija v Dol. Logatec št. 32; 5. Stojs Alojz v Radečah št. 13; 6. Franchetti Engelbert v Ljubljani, kopališče Ilirija; 7. Mežan Marija na Bledu, hotel Petran; 8. Ferlič Avgust v Mostah 67; 9. Doležal Bernard v Kosezah; 10. Novšak Josip v Rimskih Toplicah; 11. Gradinski Ludmila na Bledu, Grajsko kopališče; 12. Rakar Josip v Hrastniku, gostilna Senica; 13. Tančak Stefan v Sv. Jerneju; 14. Hribar Jernej v Goričnanah št. 23; 15. Slabe Franc v Kranju, Savsko predmestje; 16. Mekine Pavel v Gorjah št. 28; 17. Petkovič Ilija v Radomljah št. 13; 18. Torčič Ivan v Bohinjski Bistrici; 19. Kralj Stjepan v Ljubljani, Staničeva ulica št. 2; 20. Hešič Karol v Ljubljani, Staničeva ulica št. 2; 21. Stojšič Gjuro v Lukovici; 22. Dinter Karol v Ljubljani, Kolodvorska ulica, hotel Miklič; 23. Srdar Alojzija v Mengšu; 24. Vreček Albin v Ljubljani, Celovška cesta 36; 25. Sparovec Blaž v Dobručevem pri Zireh; 26. Gjurin Martin v Mengšu; 27. Petkovič Ilija v Mengšu; in 28. Hofinger Alfonz v Žužemberku.

(Dalje prih.)

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tverdkam

Kreditni zavod za trgovino in industrijo Ljubljana

Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe deposits itd. itd.

Specialna tovarna strojev za obdelavo lesa
KLEIN & STIEFEL V FULDI

Zastopnik:

PETER ANGELO
Ljubljana, Gledališka ulica št. 4/I



Specijaliteti: mizarški in kolarski stroji, posamezni in v vsaki kombinaciji z vdelanimi elektromotorji (pogon brez jermena) kakor tudi vsi stroji za jermenski pogon

Dolgotrajen kredit brez menične podlage

Zahtevajte ponudbo ali brezplačni obisk zastopnika

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ
LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Flgovca)



Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega in igračni vozički v zalogi. — Več znamk živalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika.

Ceniki franko. Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4



L. Mikuš, tvornica dežnikov



Ljubljana

Mestni trg 25

Ustanovljeno 1830

Skrbno izdelovanje!

Največji izbor!

Najnižje cene!

Preobleke! Popravila.

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip
Kompletne opreme za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare

Luksuzni predmeti

Stavbno in umetno steklarstvo

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10

Telefon 2478